

Goigs en honor de Sant Cebrià, bisbe i màrtir. Patró principal de Fogars de la Selva.

Fogars de la Selva

Ubicació

Lloc/Adreça: Sant Cebrià de Fogars
Emplaçament Veïnat de l'Església
Alçada: 45

Coordenades:

Latitud: 41.73914
Longitud: 2.68006
UTM Est (X): 473395
UTM Nord (Y): 4620863

Classificació

Número de fitxa 08082 - 57
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Religios/Cultural
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Església de sant Cebrià](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dv., 24/12/2021 - 10:25

Descripció

Edició en un sol color, en paper mida foli, sense numerar. Dibuix i orla al boix, procedent de la impremta Carreras de Girona que es canten per la seva festa, el 16 de setembre.

Quadre delimitat per una orla geomètrica a base de línies en forma de guionet disposades en horitzontal pels costats i vertical per la part superior i inferior. Al dreta, centrat, “Tipografia Carreras.-Gerona”. A la part superior, enquadrat al centre, una representació de Sant Cebrià abillat amb robes de bisbe i el bàcul a mà esquerra. Aquest sant, normalment porta en una mà una espasa o un ganivet que no s’observa en aquest dibuix tot i la posició un xic estranya de la seva mà dreta, com si en algun moment s’hagués obviat de posar.

A ambdós costats del sant, en castellà: “Gozos en / honor de / San Cipriano / Obispo y Mártir / Patrón principal de / Fogars de Tordera.

El text, en català, està disposat en tres columnes separades per una decoració vertical de guionets seguint la decoració de l’orla.

La transcripció sencera dels goigs diu així:

Puig Fogás us escolta / pel seu Patró celestial, / Cebrià, guardeu’ns de mal / i sieu el nostre guia. //

Quan totjust la Fe Cristiana / lluia com un nou sol, / fou Cartago, l’africana, / qui gronxà el vostre breçol; / si en les paganes doctrines / sou encara alligonat, / Jesús ja us tenia ullat / per les milícies divines//

En la dolça poesia / i en les arts del ben parlar, / i en elles fóreu preciar; / eren d’eloqüència humana, / vostres llavis, un riu d’or/ on s’hi abeurava el cor / de la joventut pagana. //

La fama ja pregonava / vostre nom per tot arreu / quan el Cel us convidava / sota l’ombra de la Creu / a Cicili escollia / per a tornar-vos cristià, / i: “En ma Fe a Ciprià, al cor li deia, inicia”//

Ja la celestial doctrina / de Jesús crucificat / per sa formosor divina / us té tot enamorat; / del baptisme l’aigua pura / us fa un lliri de blancor / i la mel del diví amor / una bresca de dolçura. //

Fou l’amor a la pobresa, / abrivat pel vostre zel, / que als pobres vostra riquesa / us feu donar per a guanyar el cel / lliure d’afers de la terra / vostre cor enyoradís / muntant fins al paradís / deixa enrere l’altra serra.//

Fet ministre de l’Altíssim / amor a déu us foneu / quan al calze d’or finíssim / els vostres llavis poseu; / i amb aquell foc que us arbora / prediqueu als africans/ [inici de la segona columna] i els duen fets cristians / a Jesucrist que els enyora. //

Quan Cartago adolorida / i amb els ulls negats pel plor / veu passat d’aquesta vida / a Donat el seu pastor, / cuidant-vos l’ànima encesa / de divina caritat, / us aclama per Prelat / per guarir de l’orfanesa.//

Si en vós troba al Bisbe destre / en virtut i santedat, / en doctrina troba al mestre / com l’havia somniat; / el vostre bàcul, que empra / al pobre i al malaltís, / assenyala el paradís / al feble que dubta encara. //

Com un sol mancat de tares, / que les ombres totes fon, / les vostres obres preclares / il·luminen tot el món: / en lluitant amb l’heretgia / esmortida la deixeu. / fent tornar molts cors a Déu. / quan l’infern ja els engolia.//

Vostre llibre del Martiri / és de flaire celestial / té senyors del nevat lliri / de puresa virginal; / la donzella i la matrona / el vellet i el jovincel / hi cullen perles del cel / per lluir en sa corona. //

Esmercàreu vostra vida / cultivbant místiques flors, / quan elles treien florida / us robaven les amors; / Jesucrist que es complavia / amb l'esclat d'aquell verger, diu: "Les flors i jardiner / pel meu cel, jo les voldria".//

¡Camp de xeixa segadora / com al món mai s'hagués vist, / pom de fruita collidora, / Església de Jesucrist! / altra cop un crit de guerra / s'aixeca contra els teus sants, / i la sang dels cristians [inici de la tercera columna] / novament rega la terra. //

No us esglaien les tortures / les cadenes i grillons / ni els bramuts plens de sutzures / que us reclament pels lleons; / bon pastor de les ovelles / té com un deure sagrat / en els riscos del remat / posar l'ànima per elles. //

Els fidels que en vós hi veuen / al Bisbe del seu amor / us amaguen i sostreuen / a les ires del Pretor; / més vós, víctima escollida, / volenter us presenteu / i vostre fe confesseu / fent ofrena de la vida.//

En judici sens clemència / sou per Deci condemnat, / i us ribriquen la sentència / de morir decapitat; / quan veieu que és arribada / l'hora de la vostra fi, / la paga feu al botxí, / del treball, a l'avançada.//

Prompte el vostre cap rodola / de la daga al cop certer, / i la terra s'enrojola / com capoll de magraner; / vostra sang és recollida / amb fervor pels cristians / mentre Déu entre els seus sants / us compta en la eterna vida. //

Tendre amor, que ell us tenia, / bon Jesús, ha reflorit, / quan son cos els ulls cloïa, / els badava l'esperit; / ara, faç a faç us mira / entre efluvis de claror / i abraçat amb Vós, Senyor, vostra magnitud admira. /

Recordeu màrtir insigne, / que s'ou nostre protector, / desde el Cel oiú benigne / els sospirs del nostre cor; bons esplets, bones anyades us preguem que ens conseqüiu, més de Fe i amor ompliu / nostres cases isolades.//

V. Ora pro nobis beate Cipriane//

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi. //

OREMUS

Infirmittatem nostram respice. Omnipotens Deus: et quia pondus pròpia actionis gravat, beati Cypriani màrtiris tui atque Pontificis, intercessió gloriosa nos protegít. Per Christum Dominum Nostrum: Amen. (Con licencia eclesiàstica).

Observacions:

La impremta gironina Tipografia Carreras, fou fundada l'any 1842. El seu fons, conservat al Museu d'Art de Girona, compta amb una interessant varietat iconogràfica que va des del segle XVII fins al segle XX, que la família Carreras adquirí en llarg del temps com a nissaga d'impressors a d'altres antigues imprentes gironines.

Història

Els goigs són cançons populars o poesies de caire religiós, adreçades als sants, les santes, la Mare de Déu o Crist. Tradicionalment es canten en les festivitats religioses. Acostumen a tenir dues parts: a la primera s'explica la vida, miracles i martiri del sant; mentre que a la segona se li fan peticions de protecció per a la comunitat.

La tradició dels goigs té els seus orígens en la representació dels misteris medievals. La primera vegada que es troba documentada la paraula goigs és a la Crònica de Ramon Muntaner (1325-1328), on consta que ja se'n cantaven, i el primer text conegut de goigs són els Goigs de Nostra Dona, conservats al manuscrit del Llibre vermell de Montserrat (de final del segle XIV). Els gremis i confraries, especialment la del Roser, popularitzen els goigs dels seus patrons respectius. Malgrat tot, els goigs tal i com els coneixem i que es canten actualment, cal situar-la a partir de la determinació del Concili de Trento (1545-1563), per potenciar la pietat popular a través d'aquest tipus de manifestacions litúrgiques. El gran moment de creació dels goigs fou el segle XVII, quan totes les esglésies parroquials, així com les capelles i capelletes més petites foren dotades d'aquestes manifestacions. Es desconeix el creador de la lletra i la música dels goigs, però quasi bé tots foren editats per impremta durant les primeres dècades del segle XX, i les músiques foren recompostes i arranjades també durant aquest període.

Bibliografia

GARCIA CARBONELL, Marina; ROIG TORRENTÓ, Assumpta (2012). La tipografia Carreras. La trajectòria d'una col·lecció de matrius xilogràfiques des del barroc fins al segle XX. Dins Annals de l'Institut d'Estudis Gironins, 53, pàgs. 393-409.

Gozos en
San Cipriano
Patró principal de

honor de
Bispo y Mártir
Fogás de Tordera

✕ Puig Fogás us escolliu pel seu Patró celestiu, Cebria, guardau-ne de mal i steu el nostre guia.

✕ Quan tojust la Fe Cristiana lluiu com un nou sol, fou Carriago, l'afriana, qui gronxa el vostre breçol, si en les pugnes doctriues son encara alligonal, Jesús ja us tenia allat per les milicies divines.

En la dolça noiesia en les ante del beu parlar, per mestre se us coneixia i en elles foren preclar, eres d'obediencia humana, vostres llavis, un rin d'or, on s'hi abeurava el cor de la poverut pacana.

La fama ja pregonava vostre nom per tot arreu quan el Cel us convocava sota l'ombra de la Creu: Cicili escolliu per a tornar-vos cristià, i: «En ma Fe a Ciprià, al cor i idea, inicia».

✕ Ja la celestia doctria de Jesús crucificat, per sa formosor divina us té tot enamorat, del baptisme l'algun para es fa un liti de blancor i la mel del divi amor una fresca de doctura.

Pou l'amor a la pobresa, abrivat pel vostre zel, que als pobres vostra riquesa és feu donar per a guanyar el cel, llure d'afers de la terra vostre cor esportis, muntant llus al paradís dexa en terra l'alta seta.

Fet ministre de l'Altíssim d'amor a Déu us l'oneu quan al calze d'or fiteu els vostres llavis posseu, i amb aquell foc que us arboru preduquen als africans.

i els duen fets cristians a Jesucrist que els enyora.

✕ Quan Carriago, adolorida i amb els ulls negats pel plor veu passat d'aquesta vida a Donat el seu Pastor, cuidant-vos l'anima encesa de divina caritat, us actua per l'eternitat per guarir de l'oriana.

Si en vós troba al Bisbe destre en virtut i santedat, en doctria troba al mestre com bravia somnat el vostre bical, que empara al pobre i al malaltis, assenyala el paradís al feble que dubta encara.

Com un sol mancat de l'ares, que les ombres totes fon, les vostres obres pietares, huminen tot el món: en brillant amb l'heretgia esmortida la deixeu, fent tornar molts cors a Déu, quan l'infers ja els engolia.

Vostre llibre del Martiri és de flaire celestiu té sentors del naval liti de puresa virginal, la donzella i la matrona el vellet i el jovinet hi culen preses del cel per a liti en sa corona.

Esmercen vostra vida cultivant místiques flors, quan elles treien florida us robaven les amors, Jesucrist que es complavia amb l'esclat d'aquell verger, diu: «Les flors i brindis pel meu cel, jo les voldria».

✕ Camp de xeixa segadora com al món mai s'hagues vist, pom de fruita collidora, Església de Jesucrist altra cop un crit de guerra s'aixeca contra els seus santis, i la sang dels cristians

novament rega la terra.

No us esglaien les tortutes les cadenes i grillons ni els bramats plens de sutures que us reclamen pels lleus, bon Pastor de les ovelles té com un deure sagrat en els riscos del remat, posar l'anima per elles.

✕ Els fidels que en vós hi venen al Bisbe del seu amor us amunquen i sotressen a les iras del Pretor, més vos, víctima escolliu, volent us presenten i vostra Fe confessen, fent ofrena de la vida.

En judici sens clemencia sou per Déu condemnat, i us rubriquen la sentència de morir: decapitat, quan veieu que es arribada l'hora de la vostra fi, la paga feu al botxi, del treball, a l'avançada.

Prompte el vostre cap rodola de la daga al cop cert, i la terra s'enjoia com capoll de magnat: vostra sang és recollida amb fervor pels cristians mentre Déu entre els seus santis us compta en la eterna vida.

Tendre amor, que ell us tenia, bon Jesús, ha rellorit, els badava l'esperit ara, fac a laq us mira entre el lavis de clar l'abraçat amb Vós, Senyor, vostra magnitat admira.

✕ Recordeu martir i figne, que sòu nostre protector, desde el Cel on benguere els sospirs del nostre cor; bons espirts, bones anyades us preparen que ens coneguit, més de Fe i amor ompliu nostres cases isolades.

✕ Ora pro nobis beate Cypriane.

℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS

Infirmis nostram respice, Omnipotens Deus: et quia pendus propria actibus gravat, beati Cypriani martyris tui atque Pontificis, intercessio gloriosa nos protegat. Per Christum Dominum nostrum: Amen.

(Con licencia eclesiástica).

Tipografia Carreras.—Gerona.

Puig Fogas us escollia
pel seu Patró celestial,
Cebrià, guardes de mal
i seu el nostre guia.

Quan totjust la Fe Cristiana
lluita com un nou sol,
fou Cartago, l'africana,
qui gronà el vostre breçol;
si en les paganes doctrines
sou encara allisonat,
Jesús ja us tenia ullat
per les milícies divines.

En la dolça poesia
i en les arts del ben parlar,
per mestre se us concelja
i en elles feren preclar:
eren d'eloqüència humana,
vostres llavis, un riu d'or,
on s'hi aberrava el cor
de la joventut pagana.

La fama ja pregonava
vostre nom per tot arreu
quan el Cel us convidava
sota l'ombra de la Creu:
a Cècil escollia
per a tornar-vos cristià,
i: «En ma Fe a Clipia,
i cor: li delà, inicia».

Ja la celestial doctrina
de Jesús crucificat
per la forosor divina
us té tot enamorat;
del baptisme l'aigua pura
us fa un llibre de blancor
i la meit del diví amor
una breca de dolçura.

Fou l'amor a la pobresa,
abrivat pel vostre zel,
que als pobres vostra riquesa
us féu donar per a guanyar el cel:
llure d'aters de la terra
vostre cor enyoradis
muntant fins al paradís
dels entera falta sera.

Fet ministre de l'Allesim
d'amor a Déu us l'oneu:
quan al calze d'or finíssim
els vostres llavis poseu;
i amb aquell toc que us arbora
prediquen als alicans

I els dueu fets cristians
a Jesucrist que els enyora.

Quan Cartago adolorida
i amb els ulls negats pel plor
veu passat d'aquesta vida
a Donat el seu Pastor,
cuidant-vos l'anima encesa
de divina caritat,
us aclama per l'eliat
per guarir de Porfànesa.

Si en vós troba al Blabe destre
en virtut i sentença,
en doctrina troba al mestre
com llavis somnats,
el vostre bàcul, que empara
al pobre i al matalitx,
assenyala el paratís
al feble que dubta encara.

Com un sol mancat de tares,
que les ombres totes fon,
les vostres obres preclares
l'huminen tot el món:
en lluitant amb l'heregia
esmorrida la deixen,
fent tornar molts cors a Déu,
quan l'infern ja els engolia.

Vostre llibre del Martíri
és de llitre celestial
i té sentors del nevat lílir
de puresa virginal,
la donzella i la matrona,
el velet i el jovinet
hi cullen perles del cel
per a lluir en sa corona.

Esmercheu vostra vida
cultivant místiques flors,
quan elles treien florida
us robaven les amors;
Jesucrist que es complavia
amb l'excit d'aquell verger,
diu: «Les flors i jardiner,
pel meu cel, jo les voldria».

«Camp de xeixa segadora
com al món mol s'hagués vist,
Església de Jesucrist
altra cop un crit de guerra
s'alceca contra els seus sants,
i la sang dels cristians

novament rega la terra.

No us esgallen les tortues
les cideñes i grillons
ni els bramats plens de sutzures
que us reclamen pels lleons;
bon Pastor de les ovelles
fé com un deure sagrat
en els riscos del remat
posar l'anima per elles.

«Els fidels que en vós hi venen
al Blabe del seu amor -
us amaguen i sostreuen
a les iras del Pretor;
més vós, víctima escollida,
volenter us presenteu
vostri: Fe confesseu
fent ofensa de la vida.»

En judici sens clemència
sou per Deu condemnat,
i us rubriquen la sentència
de morir decapitat;
quan veieu que és arribada
l'hora de la vostra ll,
la paga feu al botxí,
del treball, a l'avangada.

Prompte el vostre cap rodola
de la daga al cop certer,
i la terra s'enrojola
com capoll de magraner;
vostre sang és recollida
amb fervor pels cristians
mentre Déu entre els seus sants
us compta en la eterna vida.

Tendre amor, que ell us tenia,
bon Jesús, ha rellorit,
quan son cos els ulls cloia,
els badava l'esperit;
ara, he a faç us mira
entre el·luvis de claror
i abraçat amb Vos, Senyor,
vostre magnífic admira.

Recordeu mrtir insigne,
que sòu nostre protector,
desde el Cel oïu benigne
els sospira del nostre cor;
bons esperits, bones anyades
us preguem que ens conseguit,
més de Fe i amor ompliu
nostres cases iòades.

✠ Ora pro nobis beate Cypriane.

✠ Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS

Infirmis nostrum respice, Omnipotens Deus: et quia pondus propriae actibus grandi, beati
Cypriani martyris tui atque Pontificis, intercesso gloriosa nos protegat. Per Christum Dominum
nostrum: Amen.

(Con licència eclesiàstica).

